

ІНСТРУКТАЖ ЩОДО НЕБЕЗПЕКИ ОТРУЄННЯ РЕЧОВИНАМИ ХІМІЧНОЇ ПРИРОДИ ТА ЗАБОРОНУ ЇХ ПОШИРЕННЯ СЕРЕД УЧНІВ

Отруєння, або екзогенні інтоксикації – це патологічні стани організму, що виникають внаслідок дії на нього токсичних речовин, особливо лікарських препаратів, речовин виробничої та побутової хімії, рослинних і тваринних отрут.

Найчастіше у дітей виявляють отруєння речовинами, що потрапляють до організму через шлунково-кишковий тракт. Першість, згідно сучасних статистичних даних, займає отруєння лікарськими засобами та речовинами хімічної природи.

Серед причин виникнення отруєння під час освітньо-виховного процесу виділяють випадкові й навмисні отруєння.

Причинами випадкових отруєнь здобувачів освіти можуть бути передозування медичними препаратами, помилковий прийом одного препарату замість іншого, прийом всередину медикаментів для зовнішнього застосування, при зберіганні ліків або інших хімічних речовин у доступному для учнів місці.

Навмисні ж отруєння пов'язані зі свідомим застосуванням токсичної речовини з метою суїциду або його імітації.

Протягом останнього року зросла кількість підлітків, які потрапляють до відділень інтенсивної терапії з отруєнням хімічними дезінфекційними засобами.

Необхідно пам'ятати, про обережне ставлення до всіх хімічних речовин, якими вони користуються, а не тільки до тих, небезпека яких їм відома. При відповідальному ставленні до виконання простих правил зберігання та використання хімічних речовин (мийних та дезінфікуючих засобів), можна запобігти випадкам гострого отруєння серед працівників та здобувачів освіти.

Хімічні дезінфекційні засоби — це речовини, які застосовують для приготування дезінфекційних розчинів для оброблення різних предметів, щоб знищити збудники інфекційних хвороб у середовищі життєдіяльності людини.

Дезінфекційні засоби — небезпечні та отруйні речовини, які під час контакту зі шкірою, очима, органами дихання чи травлення можуть спричиняти опіки, отруєння, інші ушкодження і травми, тому під час їх використання слід дотримувати вимог безпеки.

1. Під час роботи застосовують дезінфекційні засоби, дозволені МОЗ.
2. Працівники, які працюють із дезінфекційними хімічними засобами, зобов'язані:
 - виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку;
 - знати властивості дезінфекційних засобів та їх дію на організм людини;
 - вміти користуватися засобами індивідуального та колективного захисту;
 - пройти інструктаж відповідно до інструкції з надання долікарської допомоги та мати навички надання такої допомоги потерпілому залежно від отриманої травми, отруєння тощо;
 - пройти інструктаж із пожежної безпеки, знати, де розташовані первинні засоби пожежогасіння, вміти ними користуватися;
 - дотримувати правил особистої гігієни, їсти у передбачених для цього місцях, утримувати в порядку робоче місце.
3. До роботи з дезінфекційними засобами допускають осіб, які пройшли у встановленому порядку попередні та періодичні обов'язкові медичні огляди.
4. До роботи з дезінфекційними засобами не допускають осіб віком до 18 років, вагітних, жінок-годувальниць, осіб, які мають медичні протипоказання або не пройшли відповідний інструктаж із охорони праці, пожежної безпеки.
5. Усі роботи, пов'язані з дезінфекційними засобами (фасування, приготування розчинів тощо), проводять у спецодязі (халат, косинка), обов'язково використовують засоби індивідуального захисту (респіратор, гумові рукавички, герметичні окуляри).
6. До роботи з дезінфекційними засобами не допускають осіб, які не мають засобів індивідуального захисту.

7. Усі роботи, пов'язані з приготуванням дезінфекційних розчинів, проводять у спеціально обладнаному, добре провітрюваному приміщенні, забезпеченому проточною питною водою, каналізацією, аптечкою першої медичної допомоги.

8. Утилізують дезінфекційні засоби, робочі розчини методом згідно з регламентом чи методичними вказівками для такого дезінфекційного засобу.

9. Запаси дезінфекційних засобів зберігають у місцях, не доступних для загального користування, у сухому прохолодному приміщенні. Доступ здобувачів освіти заборонено!

10. Усі дезінфекційні засоби і розчини мають бути з етикетками, на яких зазначають назву, концентрацію, дату виготовлення і строк придатності.

11. Зберігають розчини і витримують у них предмети, що підлягають обробленню, у щільно закритих ємкостях.

12. Не можна працювати із дезінфекційними засобами, які не мають сертифікатів (інструкцій, регламентів, методичних вказівок тощо), без зазначеної назви, дати виготовлення, строку придатності тощо.

13. Заборонено їсти, курити під час робіт із дезінфекції чи приготування дезінфекційних розчинів. У приміщенні, де готують дезрозчини, заборонено зберігати харчові продукти.

Під час застосування дезінфекційних розчинів:

- використовувати засоби індивідуального захисту та працювати у спеціальному одязі;
- запобігати розбризкуванню чи потраплянню в очі та на шкіру.

Заходи першої допомоги за отруєння дезінфекційними засобами

1. За ознак отруєння (запаморочення, утруднене дихання, нудота, біль у голові, слинотеча, слюзотеча, звуження зіниць, мимовільне скорочення м'язів) потрібно вийти на свіже повітря, прополоскати рот і носоглотку водою або 2%-вим водно-содовим розчином (чайна ложка питної соди на склянку води).

2. За потрапляння дезінфекційного розчину в очі — довго промивати їх струменем води. Якщо є подразнення слизових оболонок очей, закапати 1–2 краплі 30%-вого сульфацилу натрію.

3. За потрапляння дезінфекційних засобів на шкіру — промити уражену ділянку великою кількістю проточної води.

4. За потрапляння дезінфекційних засобів у шлунок — випити кілька склянок води із 10–20 подрібненими таблетками активованого вугілля. Не викликати блювання!

5. У разі потрапляння кислоти на шкіру або в очі — негайно змити її під сильним струменем води протягом 10–15 хв, а потім промити розчином питної соди (чайна ложка на склянку води).

6. За потрапляння на шкіру лугу — негайно змити його під сильним струменем води протягом 10–15 хв, а потім обробити місце опіку 3–6%-вим розчином оцтової або борної кислоти (чайна ложка на склянку води), а за уражень очей лугом — обробити очі 2%-вим розчином борної кислоти.

7. У важких випадках можливі судоми і втрата свідомості. Потерпілого кладуть так, щоб голова була нижче за тулуб (це забезпечить доступ свіжого повітря та притік крові до голови). Аби збільшити приплив крові до голови за непритомного стану, потерпілого можна покласти так: поки він лежить на спині, зігнути його праву ногу і притягнути до стегна; праву руку покласти за спину; повернути потерпілого на правий бік (права рука позаду); ліву руку зігнути, долоню покласти під щоку. Звільнити від тісного одягу. Забезпечити доступ свіжого повітря (перевірити прохідність дихальних шляхів). Можна злегка змочити обличчя холодною водою. Дати потерпілому вдихнути пари нашатирного спирту на ватній кульці; протерти скроні ватною кулькою з нашатирним спиртом. Не можна робити холодні компреси або давати пити воду. Через порушену здатність ковтати вода може потрапити в дихальні шляхи. У разі зупинки серця необхідно проводити непрямий масаж серця в поєднанні зі штучним диханням.

8. У всіх випадках слід звернутися по спеціалізовану допомогу та повідомити безпосередньому керівнику.